SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR - 416 004, MAHARASHTRA
PHONE : EPABX – 2609000, www.unishivaji.ac.in
आजीवन अध्ययन व विस्तार विभाग, शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर
DEPARTMENT OF LIFELONG LEARNING AND EXTENSION
Estd. 1962
"A++" Accredited by NAAC (2021) With CGPA 3.52
Prof. (Dr.) R. G. Pawar, M.C.A., Ph.D.
Director
प्रा. (डॉ.) आर. जी पवार, एम. सी. ए., पी.एच.डी.
संचालक

एस.यु./डीएलएलई/२०२५/ ९७६ दि. ०२/०७/२०२५

प्रति,
प्राचार्य / संचालक / संस्थाचालक,
सर्व संलग्नित महाविद्यालये /मान्यता प्राप्त संस्था.

विषय: निरंतर शिक्षण अभ्यासकम महाविद्यालय व संस्थांमध्ये सुरू करण्याकरिता प्रस्ताव पाठविणेबाबत...

महोदय/ महोदया,

प्रती वर्षी आजीवन अध्ययन व विस्तार विभागामार्फत विविध निरंतर शिक्षण अभ्यासक्रम सुरु करण्यात येतात. महाविद्यालयांनी नॅक मूल्यांकनाच्या दृष्टीने निरंतर शिक्षण योजनेअंतर्गत निरंतर शिक्षण अभ्यासकम नव्याने शॉर्ट टर्मचे कोर्स तयार करणे, विस्तार कार्य उपकमांचे आयोजन महाविद्यालयात करून त्याचा नॅक अहवालामध्ये समावेश केल्यास त्याचा महाविद्यालयांच्या मुल्यांकनामध्ये दर्जा वाढवण्यासाठी मदत होते. शिक्षणापासून वंचीत घटकांना शिक्षणांची संधी उपलब्ध करून देणे, अर्थोत्पादन कौशल्य प्राप्त करून देणे, त्यांचा जीवन स्तर उंचविणे, वैयक्तिक आस्था वाढविणे आणि नेतृत्व विकास अशा कौशल्याची संधी निर्माण करून देणे या हेतूने विभागाने विविध निरंतर शिक्षण प्रमाणपत्र अभ्यासकम तयार केले आहेत.

हे अभ्यासकम महाविद्यालयामध्ये सुरु केल्यास, अभ्यासकम राबविणारे व शिकविणारे शिक्षक यांचा समाजाच्या विविध घटकांशी संपर्क वाढतो. विद्यार्थ्यांना या अभ्यासकमाचा व्यक्तीमत्व विकास होण्याच्या दृष्टीने उपयोग होतो. हा अनुभव प्राचार्य, शिक्षक व विद्यार्थ्यांनी अनौपचारिक चर्चेतून व्यक्त केला आहे. यापेक्षा महत्वाचे म्हणजे विद्यर्थ्यांना त्या-त्या क्षेत्रात नोकरी मिळाली आहे. तसेच काहींनी स्वत:चा व्यवसाय सुरू केला आहे व आत्मनिर्भर झालेले आहेत.

हे अभ्यासकम आर्थिक दृष्टया स्वयंपूर्ण तत्वावर सुरू करण्यात येतात त्यामुळे जमा होणाऱ्या शैक्षणिक **शुल्कापैकीच्या २० टक्के रक्कम** विभागाकडे पाठवावी लागते व **उर्वरित ८० टक्के** रक्कमेमधून तज्ज्ञांचे मानधन व प्रवास खर्च भागविण्यासाठी महाविद्यालय / संस्थेकडे जमा होतो.

आपल्या माहीतीसाठी निरंतर शिक्षण अभ्यासकमांची यादी व प्रस्तावाचा नमुना सोबत पाठवित आहे. आपल्या महाविद्यालय / संस्थेत किंवा परीसरामध्ये यापैकी जो अभ्यासकम सुरु करणे गरजेचा वाटतो त्याचा प्रस्ताव विभागाकडे पाठवावा. या शैक्षणिक वर्षात हे नविन अभ्यासकम तयार करून तसेच विस्तार कार्यममांतर्गत उपकम हाती घ्यावेत ही विनंती. अधिक माहितीसाठी कार्यालयाचा दुरध्वनी कमांक **(०२३१)** २६०९१५०, २६०९१५१ या कमांकावर संपर्क साधु शकता.

कृपया आपले प्रस्ताव **दि. २५ जुलै,** २०२५ पर्यंत विभागाकडे पाठवून द्यावेत ही विनंती. ज्यांचे प्रस्ताव वेळेत प्राप्त होतील त्यांनाचा मान्यता देण्यात येईल.

कळावे,

आपला विश्वासू

(प्रा. (डॉ.) आर. जी. पवार)
संचालक

संचालक
आजीवन अध्ययन व विस्तार विभाग
शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

प्रत. १. अभ्यासकमाची यादी
२. प्रस्तावाचा नमुना
३. आर्थिक प्रारुप

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर
आजीवन अध्ययन व विस्तार विभाग
प्रस्ताव प्रारुप

निरंतर शिक्षण अभ्यासकम महाविद्यालयामध्ये सुरु करण्यासंदर्भात खाली दिलेल्या प्रस्तावाच्या नमुन्यात प्रत्येक अभ्यासक्रमाकरिता स्वतंत्रपणे योग्य माहिती विभागास उपलब्ध करुन द्यावी.

मा. संचालक,
आजीवन अध्ययन व विस्तार विभाग,
शिवाजी विद्यापीठ,
कोल्हापूर.

महोदय,

आमचे महाविद्यालय/संस्था -- हा अभ्यासकम शैक्षणिक **वर्ष २०२५ - २०२६** मध्ये घेण्याचे प्रस्तावित आहे. कृपया त्यास रितसर मान्यता द्यावी.

१. **महाविद्यालय/संस्थेचे नाव** --

अ. पूर्ण पत्ता : --

ब. प्राचार्यांचे नाव : --

क. दुरध्वनी कमांक : कार्यालय -------------------- निवास ----------------------------

(कोडसह) मोबाईल --------------------- ई-मेल ----------------------------

ड. प्रकल्प अधिकाऱ्याचे नाव : --

दूरध्वनी कमांक (कोडसह): कार्यालय -------------------- निवास ---------------------

मोबाईल(व्हॉट्सॲप): ----------------------------

ई-मेल : ----------------------------

इ. महाविद्यालयाची माहिती :	ओव्हरहेड प्रोजेक्टर	आहे/नाही
	स्लाईड प्रोजेक्टर	आहे/नाही
	संगणक	आहे/नाही
	टेलिव्हिजन	आहे/नाही
	केबल/इंटरनेट कनेक्शन	आहे/नाही

२. **अभ्यासकमाची रुपरेषा** : अ) आजीवन अध्ययन व विस्तार विभागाचा अभ्यासकम आहे/नाही
ब) महाविद्यालयाने स्वत: अभ्यासकम तयार केला असल्यास त्याची प्रत व याच्या उपयुक्ततेसंबंधी १०० शब्दात स्वतंत्रपणे टिपण द्यावे.

३. **अभ्यासकम आयोजन स्थळ :** --

४. **अभ्यासकम प्रवेश संख्या :** किमान :--------------------- कमाल --------------------

५. **अभ्यासकमाचा कालावधी :** ---------------------------- किमान पात्रता -------------------

६. **अभ्यासकमाचे माध्यम : मराठी /इंग्रजी** इतर -------------------------------------

७. अभ्यासक्रमासाठी निमंत्रित तज्ज्ञ मार्गदर्शकाची माहिती :

अ. क्र	नाव पत्ता व फोन नंबरसह	शैक्षणिक पात्रता	अनुभव
१			
२			
३			

८. अभ्यासक्रमाचे वेळापत्रक:

अ. क्र.	विषय	वर	वेळ

९. अभ्यासक्रम शुल्क: अ) प्रवेश शुल्क - रु. २५/-

ब) माजी विद्यार्थी संघटना शुल्क - रु. २५/-

क) शैक्षणिक शुल्क -

ड) साहित्य शुल्क -

इ) परीक्षा शुल्क - रु. २००/-

१०. आर्थिक गोषवारा :

अ. क्र.	तपशील	मानधन/तासास/दरमहा	रक्कम
१.	प्रकल्प अधिकारी मानधन		
२.	प्रकल्प अधिकारी प्रवास खर्च		
३.	व्याख्याते मानधन		
४.	व्याख्याताचा प्रवास खर्च		
५.	स्टेशनरी /टपाल खर्च		
६.	कार्यालयीन सेवक खर्च		
७.	इतर खर्च		

११. अभ्यासासाठी उपलब्ध असणारी साधने : --

वरील अभ्यासक्रमास मान्यता मिळाल्यास आजीवन अध्ययन व विस्तार विभागाने ठरवून दिलेल्या सर्व नियम, परिपत्रके व वेळोवेळी देण्यात येणाऱ्या सूचनांचे पालन केले जाईल. त्याच बरोबर महाविद्यालय अभ्यासक्रमासाठी आवश्यक त्या सर्व सुविधा उपलब्ध करुन देईल.

प्रकल्प अधिकारी
सही

प्राचार्य / संस्था चालक
सही व शिक्का

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर
आजीवन अध्ययन व विस्तार विभाग
निरंतर शिक्षण अभ्यासक्रमांची यादी

अ. क्र.	अभ्यासक्रमाचे नाव	कालावधी	शैक्षणिक अर्हता	शैक्षणिक शुल्क
१	बालवाडी शिक्षिका शिक्षण अभ्यासक्रम	६ महीने	१० वी पास	१०००/-
२	ग्रंथालय व्यवस्थापन	३ महीने	१० वी पास	१०००/-
३	ग्रामीण पत्रकारिता आणि जनसंवाद	६ महीने	१० वी पास	१०००/-
४	प्रिपरेशन ऑफ हाऊसहोल्ड केमीकल्स	३ महीने	१२ वी पास	५००/-
५	ट्रॅव्हल ॲण्ड टुरिझम	६ महीने	१२ वी पास	१०००/-
६	इंट्रॉडक्शन टु इनकम टॅक्स्	६ महीने	१२ वी पास	१०००/-
७	बेसिक इंग्लिश ग्रामर	३ महीने	१२ वी पास	५००/-
८	प्रोफिसिएन्सी इन दी युज ऑफ इंग्लिश	६ महीने	१२ वी पास	१०००/-
९	प्रॅगमॅटीक इंग्लिश	३ महीने	१२ वी पास	५००/-
१०	मराठी साहित्य परिचय	३ महीने	१२ वी पास	५००/-
११	हिंदी अनुवाद	६ महीने	१२ वी पास	५००/-
१२	बेसिक कोर्स इन योगा	६ महीने	१० वी पास	५००/-
१३	मुद्रित शोधन (प्रुफ रिडिंग)	१ महीना	१० वी पास	५००/-
१४	मोडी लिपी	१ महिना	१० वी पास	५००/-
१५	टॅली	६ महीने	१२ वी पास	१,२००/-
१६	कम्युनिकेशन स्किल (संभाषण कौशल्य)	६ महीने	१० वी पास	१०००/-
१७	योग शिक्षक	९ महिने	१० वी पास	५०००/-
१८	सुत्रसंचालन व निवेदन	४५ दिवस	१० वी पास	२०००/-
१९	व्यक्तीमत्व विकास	३ महीने	१० वी पास	५००/-
२०	व्यक्तीगत सौंदर्य संवर्धन अभ्यासक्रम	१० दिवस	८ वी पास	५००/-
२१	रोपवाटीका उद्यान कौशल्य अभ्यासक्रम	४ महिने	१० वी पास	१,०००/-
२२	औषधी वनस्पतींची ओळख	३ महीने	७ वी पास	१,०००/-
२३	सुगंधी व औषधी वनस्पती	६ महीने	१० वी पास	१,०००/-
२४	इव्हेंट मॅनेजमेंट	३ महीने	१० वी पास	५००/-
२५	मानवी हक्क	६ महिने	१२ वी पास	१,०००/-

अ. क्र.	अभ्यासक्रमाचे नाव	कालावधी	शैक्षणिक अर्हता	शैक्षणिक शुल्क
२६	समाजकार्य	६ महिने	१२ वी पास	१,०००/-
२७	फॅशन डिझायनिंग अभ्यासक्रम	६ महिने	७ वी पास	२,२००/-
२८	पर्यावरण शिक्षण	३ महिने	१२ वी पास	१,०००/-
२९	गांधी विचार	३ महिने	१२ वी पास	१,०००/-
३०	पंचायती राज	६ महिने	१२ वी पास	१,०००/-
३१	मेंटनन्स ॲन्ड रिपेअरस ऑफ डोमेस्टिक ॲप्लाएन्सेस	३ महिने	१२ वी पास	५००/-
३२	मिल्क मायक्रो बायोलॉजी	३ महिने	१२ वी पास	५००/-
३३	व्हर्मी कंपोस्टींग	३ महिने	१२ वी पास	५००/-
३४	पी. सी. मेन्टेनन्स	३ महिने	१२ वी पास	५००/-
३५	योग व निसर्गोपचार अभ्यासक्रम	१२ महिने	१० वी पास	१००००/-
३६	बाल मानसशास्त्र	३ महिने	१० वी पास	५००/-
३७	वॉटर ॲन्ड सॉईल अनॅलिसेस	६ महिने	१२ वी पास	१०००/-
३८	व्यावसायिक दृष्टीकोन विकास	१० दिवस	१० वी पास	५००/-
३९	रोखे बाजार	१० दिवस	१० वी पास	५००/-
४०				

टीप :- वरील सर्व अभ्यासक्रमाची माहिती पुस्तिका अनेक्स बिल्डींगमधील कझ्युंमर स्टोअर, (मुख्य इमारतीच्या मागील बाजूस शिवाजी विद्यापीठ) कोल्हापूर येथे उपलब्ध आहेत.

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

आजीवन अध्ययन व विस्तार विभाग

आर्थिक प्रारुप

निरंतर शिक्षण अभ्यासक्रमाचे जमा व खर्चाचे प्रारुप खाली दिल्याप्रमाणे राहील.

अ.क्र	तपशिल	मानधन / खर्च मर्यादा
१	शिक्षक/तज्ज्ञांचे मानधन	रू १५०/- घडयाळी तासास
२	शिक्षक/तज्ज्ञांचे मानधन(व्यावसायीक अभ्यासक्रमासाठी)	रू ५००/- घडयाळी तासास
३	प्रवास खर्च (बाहेरील तज्ज्ञ व्यक्तीसाठी)	१) स्थानिक व्यक्ती रू. ५०/- स्थानीक प्रवास खर्च २) बाहेरील व्यक्ती विद्यापीठ नियमाप्रमाणे प्रवास खर्च
४	प्रकल्प अधिकारी मानधन	रु. ५००/- दरमहा
५	लेखनिक मानधन	रु. ५००/- दरमहा
६	प्रयोगशाळा सहाय्यक	रु. ५००/- दरमहा
७	शिपाई/मदतनीस मानधन	रु. ४००/- दरमहा
८	स्टेशनरी	रु. ७००/- अभ्यासक्रमासाठी
९	किरकोळ खर्च	रु. ७००/- अभ्यासक्रमासाठी
१०	इतर अत्यावश्यक खर्च	रु. ५००/- अभ्यासक्रमासाठी

टिप : वरील तक्त्याप्रमाणे तज्ज्ञ व्यक्ती, प्रकल्पअधिकारी इ. मानधन व इतर खर्चाकरीता खर्च करता येईल तथापी विद्यार्थ्यांची संख्या कमी झाल्यास त्याप्रमाणात प्रकल्प अधिकारी, शिक्षक मानधन, लेखनिक, शिपाई, किरकोळ व स्टेशनरी इ. खर्च कमी करता येतो.

------00000------